

Štatistika jednoducho

Last update:30.10.2019

Čo je oficiálna štatistika?

Sú to systematické činnosti vykonávané za účelom získavania (zber), spracúvania, šírenia, poskytovania a hodnotenia údajov o javoch hromadnej povahy.

Oficiálna štatistika sa vzťahuje na štatistické informácie, ktorých tvorba vyplýva zo spoločenskej potreby a sú hradené zo štátneho rozpočtu na základe oficiálneho alebo Európskeho štatistického programu. Oficiálna štatistika je dostupná pre všetkých a umožňuje záujemcom získavať potrebné informácie, využiteľné osobnom živote, odbornej, riadiacej alebo študijnej činnosti. Je v súlade s medzinárodnými klasifikáciami a metodikami a riadi sa nasledovnými zásadami: nestrannosť, spoľahlivosť, relevantnosť, nákladová efektívnosť, včasnosť, jasnosť a dodržiavanie dôvernosti údajov. Oficiálna štatistika Európskej únie sa riadi kritériami kvality, ktoré sú stanovené v Kódexe postupov pre európsku štatistiku.

Kto sme a v čom spočíva našapráca

Štatistický úrad SR je ústredným orgánom štátnej správy Slovenskej republiky pre oblasť štátnej štatistiky. Ústredie úradu nájdete v Bratislave. Okrem toho má úrad 8 pracovísk, ktoré sídlia v krajských mestách: Bratislava, Trnava, Nitra, Trenčín, Žilina, Banská Bystrica, Košice a Prešov.

Na čele úradu je predseda. Úrad sa člení na funkčné útvary, odborné sekcie a krajské pracoviská.

Aké údaje zbierame a ako ich získavame

Zamestnanci úradu zisťujú a zbierajú údaje z rôznych oblastí života: o demografickej, sociálnej a ekonomickej situácii, o hospodárskych odvetviach, cenách, životnom prostredí. Údaje sa následne kontrolujú, analyzujú a zverejňujú. Publikované výsledky možno považovať za oficiálne štatistické údaje.

Údaje získavame rôznymi spôsobmi, napríklad:

- zbierame údaje z našich štatistických zisťovaní od občanov a firiem, ktoré nám zasielajú údaje cez vyplnené výkazy - formuláre
- využívame údaje z administratívnych zdrojov, ktorými sú jednotlivé ministerstvá, verejnoprávne inštitúcie, územná samospráva a pod.

Zásady (princípy), ktorými sariadime

Naším cieľom je vykonávať štatistické zisťovania spoľahlivým, objektívnym, profesionálnym a nezávislým spôsobom. Štatistické informácie sú dostupné pre všetkých občanov. Všetky údaje, ktoré zhromažďujeme sú dôverné a podliehajú osobitnej ochrane - ide o údaje, ktoré možno priradiť konkrétnej firme, inštitúcii alebo osobe, ale my ich ošetríme tak, aby sa z nich nedalo zistiť o ktorú osobu, firmu alebo inštitúciu ide. Zachovávame anonymitu získaných údajov tak, že neposkytujeme údaje o konkrétnych firmách, inštitúciách alebo ľuďoch.

Aké informácie od nás môžete získať

Napríklad údaj o počte detí, ktoré sa narodili v príslušnom roku môže byť základom pre výpočet toho, koľko bude neskôr potrebných miest pre deti v školách.

Na základe našich štatistických údajov môže vláda a ostatné inštitúcie verejnej správy alebo samospráva prijať konkrétne rozhodnutia týkajúce sa sociálnej politiky, hospodárstva, právnych zmien atď. Na druhej strane mimovládne organizácie môžu nájsť údaje, ktoré im pomôžu spoznať sociálnu situáciu, napríklad situáciu osamelých rodičov, veľkých rodín alebo stav životného prostredia.

Majitelia podnikov, ktorí využívajú štatistické údaje sa môžu rozhodnúť, akým smerom sa uberať v podnikaní (zistiť, čo sa vyrába, čo na trhu chýba a pod.) Štatistické údaje im umožňujú orientovať sa v ekonomickej situácii (krajiny, regiónov a zahraničných trhov). Z našich údajov možno získať aj odpovede na otázky každodenného života, napríklad: koľko nás je, ako bývame, v akom veku sa sobášime, rodíme alebo umierame, kde je najväčšie znečistenie ovzdušia, v ktorom meste je najviac miest v materských školách, akú máme nezamestnanosť, ako funguje hospodárstvo našej krajiny v porovnaní s inými členskými štátmi EÚ.

Ako môžete získať štatistické informácie

Štatistické údaje možno najrýchlejšie nájsť na našom štatistickom portáli: www.statistics.sk. Na rýchle zorientovanie sa v údajoch môžete využiť blok [Služby > Podpora pri hľadaní štatistik](#).

Štatistické údaje sú zverejnené vo verejnej databáze DATAcube., ktorá obsahuje údaje v členení za celé Slovensko, kraje, okresy a pre niektoré ukazovatele až do úrovne obcí. Databáza umožňuje vytvárať vlastné výstupy, grafy, tabuľky. Štatistické údaje sú zverejňované aj v online publikáciách na portáli (vo formáte PDF a XLS).

Najdôležitejšie údaje z ekonomiky (vybrané ukazovatele) sú zverejňované pravidelne ako informatívne správy, ktoré obsahujú stručné hodnotenie vývoja a prelinkovanie na príslušnú tabuľku s údajmi. Termíny prvého zverejnenia údajov nájdete v Kalendári prvého zverejnenia. Údaje sa zverejňujú mesačne, štvrťročne alebo ročne (priemerné ceny pohonných látok aj týždenne).

V súlade s medzinárodnými normami sa každých desať rokov vykonáva SODB (Sčítanie obyvateľov, domov a bytov), ktoré zahŕňa celú populáciu Slovenska (viac ako 5 miliónov ľudí –

všetkých obyvateľov našej krajiny). Zverejnené výsledky zo sčítania v rôznych štruktúrach sú dôležitým podkladom pre prijímanie rozhodnutí o ďalšom smerovaní krajiny v sociálno-demografickej a ekonomickej oblasti.

Prostredníctvom útvarov informačných služieb ústredia úradu a jeho pracovísk v krajských mestách môžete získať aj ďalšie štatistické informácie, ktoré nie sú bežne dostupné a vyžadujú spracovanie vid' "[Služby/Informačný servis](#)".